

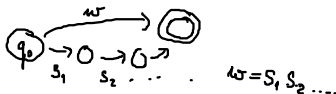
Vztah racionálních a rozpoznatelných podmnožin

Věta (McKnight)

Inkluze $\text{Rec}(M) \subseteq \text{Rat}(M)$ platí, právě když je monoid M konečně generovaný.

DFA

NFA

M má kon. gen. $M \rightarrow 1$
 \Rightarrow ? rozpoz. \checkmark
 ne-racionální \checkmark

POZOROVÁNÍ:
 každá rac. množina je
 obsažena v nějaké kon. gen.
 - KON \checkmark
 - $A \cup B$ \checkmark
 - $A \cdot B$ \checkmark
 - $\langle A \rangle$ \checkmark

$$\begin{aligned} \delta: Q \times M &\rightarrow Q \\ \text{del.} & \\ M &= \langle \Sigma \rangle \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \uparrow \text{kon.} & \\ \text{kon.} & \\ Q \times \Sigma \times Q & \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} A \cup B & \langle G_A \rangle \supseteq A \quad \langle G_B \rangle \supseteq B \\ A \cdot B & \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \langle G_A \cup G_B \rangle & \supseteq A \cup B \\ \langle G_A \cdot G_B \rangle & \supseteq A \cdot B \end{aligned}$$

Věta (Kleene)

Σ konečná

Pro konečnou abecedu Σ platí $\text{Rec}(\Sigma^*) = \text{Rat}(\Sigma^*)$.

Důkaz:

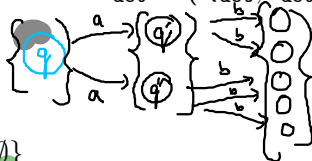
\supseteq

Nedeterministický automat $\mathcal{A} = (Q, \delta, I, F)$ nad Σ

\Downarrow DETERMINIZACE

Deterministický Σ^* -automat $\mathcal{A}_{\text{det}} = (Q_{\text{det}}, \delta_{\text{det}}, q_0, F_{\text{det}})$

- ▶ $Q_{\text{det}} = \mathcal{P}(Q)$
- ▶ $q_0 = I$
- ▶ $F_{\text{det}} = \{S \mid S \cap F \neq \emptyset\}$
- ▶ δ_{det} :

$u = a \cdot b = c \cdot d$
 $a, b, c, d \in \Sigma$

$S \cdot a = \{q \in Q \mid (q', a, q) \in \delta \text{ pro nějaké } q' \in S\}$.

$q_f(u) \cdot v = q_f(uv)$

$q \cdot u = ?$

$u = a \cdot b \cdot c \cdot d \cdot a$

$$\mathbb{Z} = \{+1, -1\} \quad \rightarrow \text{O} \xrightarrow{0} \text{O} \quad \mathcal{S} = \{q_0, \top, \perp, \#\}$$

- ▶ Ukažte, že $\{0\}$ není rozpoznatelnou množinou monoidu $(\mathbb{Z}, +)$ (a inkluze z věty je tedy v tomto případě ostrá).

[▶ Co selže při pokusu rozšířit nedeterministický automat přijímající $\{0\}$ v $(\mathbb{Z}, +)$ na deterministický?

- ▶ Je $\{0\}$ rozpoznatelnou množinou monoidu $(\mathbb{N}, +)$?
- ▶ Je \mathbb{N} racionální množinou monoidu (\mathbb{N}, \cdot) ?